

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 162/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť V. B., S., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., namietajúceho porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžp 10/2012 a jeho rozsudkom z 13. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2013 faxom (poštou 29. januára 2013) doručená sťažnosť V. B. (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „žalobca“), ktorou namietal porušenie „... jeho práva domáhať sa zákonným postupom svojho práva pred súdom Slovenskej republiky“ zakotveného v čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva „... ako člena verejnosti, na účinnú účasť na príprave vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie zakotvené v článku 8 Aarhuského dohovoru“ (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžp 10/2012 a jeho rozsudkom z 13. novembra 2012.

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalobcu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) sp. zn. 8874/2010-2.1.2 zo 16. septembra 2010 vedenom Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 4 S 345/2010. Žalovaný predmetným rozhodnutím nevyhovel (zamietol) odvolaniu sťažovateľa proti rozhodnutiu Krajského úradu životného prostredia v Ž. (ďalej len „krajský úrad“) č. 2010/00844-3/Dur z 19. júla 2010, ktorým nepriznal sťažovateľovi postavenie účastníka v konaní o pripomienkach účastníka k dokumentu „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“. Sťažovateľ žalobou z 2. decembra 2010 o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu žiadal, aby „Krajský súd... rozhodol vo veci tak, že uložil KÚŽP... konať vo veci podania... označeného ako pripomienky k zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia.“. Krajský súd rozsudkom č. k. 4 S 345/2010-57 zo 17. februára 2012 rozhodnutie žalovaného zo 16. septembra 2010, ako aj rozhodnutie krajského úradu z 19. júla 2010 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Predmetný rozsudok krajského súdu napadol žalovaný 13. marca 2012 odvolaním. Najvyšší súd napadnutý rozsudok sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012 zmenil tak, že žalobu zamietol.

3. Po uvedení na vec sa vzťahujúcich právnych noriem [čl. 8 Aarhuského dohovoru, čl. 7 ods. 5 ústavy, § 50 ods. 1 až 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“), čl. 46 ods. 1, čl. 127 ods. 1 až 3 a čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru] sťažovateľ v podstatnom uviedol:

«Predmetom konania pred správnymi orgánmi bolo rozhodnutie, či žalobca - sťažovateľ je účastníkom pripomienkového konania o zámere...

Krajský úrad... svojím rozhodnutím zo dňa 19. 7. 2010... rozhodol tak, že, odvolávajúc sa na ust. § 50 ods. 3 ZOPK, sťažovateľ nie je účastníkom konania o vyhlásení zón Tatranského národného parku.

Toto rozhodnutie..., bolo odvolacím orgánom potvrdené a bolo spolu s rozhodnutím odvolacieho orgánu predmetom žaloby, ktorú sťažovateľ podal na Krajský súd v Bratislave.

Krajský súd... vo svojom rozhodnutí, ktorým vyhovel žalobe sťažovateľa, poukázal na ust. článku 8 Aarhuského dohovoru. Skonštatoval, že sťažovateľ je podľa článku 2 ods. 4 Aarhuského dohovoru predstaviteľom verejnosti.

So zreteľom na uvedené, berúc do úvahy ust. § 50 ZOPK, Krajský súd... pri rozhodovaní o žalobe sťažovateľa poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-240/09 z 8. 3. 2011, z ktorého vyvodil, že aj keď Aarhuský dohovor nemá priamy účinok v práve Európskej únie, sú súdy Slovenskej republiky povinné vykladať procesné ustanovenia tak, aby boli dodržané ciele a zámer Aarhuského dohovoru a bola tak umožnená aktívna účasť verejnosti v otázkach životného prostredia.

Najvyšší súd..., dospel k zásadne odlišnému právnemu názoru. Základom takéhoto názoru je na jednej strane skutočnosť, že vyhlasovanie zón chránených území je dvojfázovým konaním, kde oznámenie o zámere je prvou fázou a príprava všeobecne záväzného právneho predpisu, v rámci schvaľovania ktorého má verejnosť právo pripomienkovať takýto návrh v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR je druhou fázou.

Z toho hľadiska posudzujúc predmetnú vec dospel k záveru, že pri predložení návrhu všeobecne záväzného právneho predpisu, v tomto prípade nariadenia vlády SR, „verejnosť má možnosť uplatniť svoje pripomienky k návrhu všeobecne záväzného právneho predpisu, čo znamená, že má takmer rovnaké postavenie ako majú pripomienkujúce orgány.“... Podľa názoru najvyššieho súdu verejnosti teda bola daná možnosť pripomienkovania Zámeru

a preto ani sťažovateľ nebol ukrátený na svojich právach a tento postup považoval za súladný s článkom 8 písm. a) Aarhuského dohovoru...»

4. Podľa názoru sťažovateľa „... rozhodnutím Najvyššieho súdu... bolo porušené jeho právo, ako člena verejnosti, na účinnú účasť na príprave vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie zakotvené v článku 8 Aarhuského dohovoru, právo domáhať sa zákonným postupom svojho práva pred súdom Slovenskej republiky zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy... a práva na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru...

Rozsudok Najvyššieho súdu... zásadným spôsobom, porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a jeho právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde.“

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa...

- ako člena verejnosti, na účinnú účasť na príprave vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie zakotvené v článku 8 Aarhuského dohovoru,

- domáhať sa zákonným postupom svojho práva pred súdom Slovenskej republiky zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy...

- a na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru...

bolo rozsudkom Najvyššieho súdu... sp. zn. 3 Sžp/10/2012 dňa 13. 11. 2012 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené.

Ústavný súd... zakazuje Najvyššiemu súdu... pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd... zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu... 3 Sžp/10/2012 dňa 13. 11. 2012 a vracia vec Najvyššiemu súdu... na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

6. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

10. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

11. Uvedenými právnymi názormi sa ústavný súd riadil aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich ústavou, dohovorom a Aarhuským dohovorom garantovaných práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd napadnutým rozsudkom porušil označené základné právo (resp. práva) predovšetkým namietaným postupom uvedeným v bode 3. Bolo preto úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti posúdiť, či medzi odôvodnením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu týkajúceho sa uvedených námietok a sťažovateľom označeným základným právom podľa ústavy, resp. právom podľa dohovoru a Aarhuského dohovoru existuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po eventuálnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie zakladala opodstatnené dôvody na vyslovenie ich porušenia.

12. Predmetom sťažovateľovej sťažnosti je porušenie označených práv zaručených ústavou, dohovorom a Aarhuským dohovorom postupom najvyššieho súdu v odvolacom konaní a jeho rozsudkom sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012.

II.A K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde... Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

14. Zo sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v postupe najvyššieho súdu v odvolacom konaní, v ktorom napadnutým rozsudkom z 13. novembra 2012 „*podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. a § 220 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu... č. k. 4 S/345/2010-57 zo dňa 17. 02. 2012 zmenil tak, že žalobu zamietol*“.

15. Z obsahu odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu z 13. novembra 2012, ako aj z k sťažnosti pripojených písomností (najmä rozhodnutia žalovaného ministerstva zo 16. septembra 2010, sťažovateľovej žaloby z 2. decembra 2010, rozsudku krajského súdu zo 17. februára 2012, odvolania žalovaného z 13. marca 2012 a vyjadrenia sťažovateľa zo 6. júna 2012 k nemu) v podstatnom vyplýva, že návrhu sťažovateľa na uloženie povinnosti krajskému úradu v lehote 30 dní prerokovať jeho pripomienky k „*Zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku*“ [návrh bol predmetom (podstatným dôvodom) žaloby o preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov] najvyšší súd v pozmeňujúcom odvolacom rozsudku tým, že žalobu zamietol, nevyhovet, keď sa stotožnil s právnymi závermi vo veci konajúcich správnych orgánov („*žalovaný rozhodol v súlade so zákonom*“) v tom, že sťažovateľ v zmysle zákona o ochrane prírody (§ 50 ods. 3) nedisponoval tzv. aktívnou vecnou legitimáciou na podanie pripomienok.

16. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ochrane prírody má vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia podať k nemu písomné pripomienky orgánu ochrany prírody. Podľa § 50 ods. 4 zákona o ochrane prírody orgán ochrany prírody je povinný najneskôr do 30 dní pripomienky prerokovať s tým, kto ich podal.

17. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, I. ÚS 204/2010), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

18. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) označeným rozhodnutím najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne

iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

19. Po oboznámení sa s obsahom namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd svoj rozsudok, ktorým zmenil prvostupňový rozsudok a sťažovateľovu žalobu zamietol, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zisteného skutkového stavu a na tomto základe vyvedených právnych záverov. V odôvodnení najvyšší súd oboznámil podstatu odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov v rozsudku krajského súdu. Následne uviedol odvolaciu argumentáciu žalovaného a vyjadrenie sťažovateľa k nej.

Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

«Najvyšší súd... ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O. s. p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu... www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O. s. p.).

Z obsahu administratívneho spisu senát odvolacieho súdu zistil, že dňa 10. 02. 2010 oznámil Krajský úrad životného prostredia v Ž. dotknutým obciam a dotknutým orgánom štátnej správy v Žilinskom kraji „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“ (ďalej len Zámer). Uviedol, kde je možné do komplexného Zámeru zonácie TANAPu a jeho príloh nahliadnuť a vyzval dotknuté obce, aby informovala verejnosť o Zámere zonácie TANAPu jeho vyvesením na úradnej tabuli obce a na zaslanie pripomienok k zámeru.

Žalobca svojím podaním zo dňa 03. 03. 2010, doručeným Krajskému úradu... dňa 08. 03. 2010, vzniesol pripomienky k Zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku. V svojich pripomienkach uviedol, že predložený zámer nerešpektuje prírodné a prírodoochranné hodnoty biotopov a druhov vyskytujúcich sa na území Tatranského

národného parku. Uviedol osem hlavných námietok, a to: 1. Požiadal odložiť schválenie návrhu zonácie TANAPu, kým nebude uspokojivo vyriešená otázka majetkovej ujmy pre súkromných vlastníkov; 2. Nesúhlasil so znížením výmery piateho stupňa ochrany na území súčasných rezervácií v NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina. Požiadal zachovať súčasnú rozlohu výmery piateho stupňa ochrany na území súčasných rezervácií v NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina v zóne A Zámeru; 3. Nesúhlasil s vytvorením zóny Cr v lokalite Spálený žľab nad rámeč súčasného lyžiarskeho strediska. Požiadal zónu Cr v lokalite Spálený žľab vypustiť zo Zámeru; 4. Nesúhlasil so znížením výmery piateho stupňa ochrany v NPR Javorová dolina, NPR Bielovodská dolina a NPR Belianske Tatry na území Javorovej a Bielovodskej doliny. Požiadal zachovať súčasnú rozlohu výmer piateho stupňa ochrany v NPR Javorová dolina, NPR Bielovodská dolina a NPR Belianske Tatry na území Javorovej a Bielovodskej doliny v návrhu zóny A Zámeru; 5. Nesúhlasil s vytvorením zóny Cr v lokalite Ždiar - Strednica nad rámeč súčasného lyžiarskeho strediska; 6. Nesúhlasil s vytvorením Cr zóny pod Surovým hrádkom. Požiadal zónu Cr v lokalite Pod Surovým hrádkom zo Zámeru vypustiť; 7. Nesúhlasil so zmenšením výmery piateho stupňa ochrany v NPR Suchá dolina. Požiadal zachovať súčasnú výmeru piateho stupňa ochrany v NPR Suchá dolina v zóne A zámeru; 8. Nesúhlasil s vytvorením Cr zóny v lokalite Solisko - Tatranská Štrba nad rámeč súčasného lyžiarskeho strediska. Požiadal zónu Cr v Zámere zachovať v rámci súčasného lyžiarskeho strediska.

Podaním zo dňa 23. 04. 2010 Krajský úrad... oznámil fyzickým a právnickým osobám, ktoré ako verejnosť podali pripomienky k zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku vyhodnotenie ich pripomienok doručených na Krajský úrad životného prostredia v Ž. a v P. Tiež oznámil, kde je možné do predmetného vyhodnotenia pripomienok nahliadnuť. V zozname pripomienok od verejnosti sú uvedené pripomienky od L. a ďalších, ktoré sú obsahovo totožné s námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom podaní zo dňa 03. 03. 2010. V uvedenom zozname pripomienok je pri obsahovo totožných námietkach konkrétne označených jedenásť fyzických a právnických osôb a ďalej je v subjektoch ktorí podali námietky uvedené, že predmetné obsahovo totožné podania boli ku dňu 29. 03. 2010 doručené od 842 fyzických osôb z Českej a Slovenskej republiky.

Krajský úrad... rozhodnutím č. 2010/00844-3/Dur zo dňa 19. 07. 2010 nepriznal žalobcovi postavenie účastníka konania. Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutia podal

žalobca dňa 02. 08. 2010 odvolanie, ktoré žalovaný rozhodnutím č. 8874/2010-2.1.2 zo dňa 16. 09. 2010 zamietol a napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo rozhodnuté o priznaní, resp. nepriznaní postavenia účastníka konania žalobcovi vo veci konania o pripomienkach žalobcu k dokumentu 2010/00351/Dur - Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku. Podľa právnej teórie, ako aj predchádzajúcej ustálenej súdnej praxe (rozhodnutia Vrchného súdu v Prahe č. Rs 419 5A 88/97, Rs 457 5A 7/98,- rozsudok najvyššieho súdu 5 Sžp/1/2010) bolo rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka v správnom konaní považované za rozhodnutie procesnej povahy, a preto bolo podľa § 248 písm. a) O. s. p, vylúčené zo súdneho prieskumu. Po vydaní rozsudku Súdneho dvora Európskej únie č. C-240/09 zo dňa 08. 03. 2011 bol pripustený aj súdny prieskum týchto procesných rozhodnutí vo veciach týkajúcich sa ochrany životného prostredia vtom smere, aby aj občianske združenia zaoberajúce sa ochranou životného prostredia boli považované za účastníka správneho konania a mohli sa tak následne plnohodnotne zúčastniť súdneho konania.

Podľa čl. 7 Aarhuského dohovoru každá Strana prijme vhodné praktické alebo iné opatrenia zabezpečujúce účasť verejnosti počas prípravy plánov a programov súvisiacich so životným prostredím v transparentných a spravodlivých podmienkach, poskytnúť verejnosti potrebné informácie. V rámci tohto systému sa použijú ustanovenia článku 6 ods. 3, 4 a 8. Príslušný orgán verejnej moci zisti verejnosť, ktorá sa môže na procese zúčastniť, zohľadňujúc ciele tohto dohovoru. Každá Strana umožní verejnosti zúčastniť sa vo vhodnom rozsahu na príprave politik súvisiacich so Životným prostredím.

Podľa čl. 6 ods. 3 Aarhuského dohovoru procesy účasti verejnosti budú zahŕňať primeraný časový rámec pre jednotlivé fázy, ktorý poskytne dostatočný čas na informovanie verejnosti v súlade s odsekom 2 a pre verejnosť možnosť pripraviť sa a účinne sa zúčastňovať na rozhodovacom procese o životnom prostredí.

Podľa čl. 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.

Podľa čl. 6 ods. 8 Aarhuského dohovoru každá Strana zabezpečí, aby pri rozhodovaní boli náležité zohľadnené výsledky účasti verejnosti.

Podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru každá Strana sa usiluje podporovať, pokým sú ešte možnosti otvorené, účinnú účasť verejnosti na príslušnej úrovni počas prípravy vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie.

Na tento účel by mali byť vykonané nasledujúce kroky:

- a) mali by byť ustanovené dostatočné časové rámce pre účinnú účasť;*
- b) mali by byť zverejnené návrhy predpisov alebo by mali byť inak verejne prístupné a*
- c) verejnosti by mala byť daná možnosť pripomienkovania, a to priamo alebo prostredníctvom zastupiteľských poradných orgánov.*

Výsledky účasti verejnosti sa zohľadnia v najvyššej možnej miere.

Podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru navyše bez toho, aby boli dotknuté procesy preskúmania uvedené v odsekoch 1 a 2, každá Strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 1 000 ha, prevažne s ekosystémami podstatne nezmenenými ľudskou činnosťou alebo v jedinečnej a prirodzenej krajinskej štruktúre, tvoriace nadregionálne biocentrá a najvýznamnejšie prírodné dedičstvo, v ktorom je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti, môže vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) nariadením vyhlásiť za národný park.

Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. zámer vyhlásiť chránený krajinný prvok, chránený areál, prírodnú rezerváciu, prírodnú pamiatku, chránené vtáčie územia, zóny chráneného územia alebo chránený strom je orgán ochrany prírody príslušný na ich vyhlásenie povinný písomne oznámiť vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku dotknutého zamýšľanou ochranou, ktorého možno zistiť z evidencie v katastri nehnuteľností, dotknutej obci a dotknutým orgánom štátnej správy. Ak ide o chránené vtáčie územie a zóny chráneného územia, je týmto orgánom krajský úrad životného prostredia. Oznámenie zámeru obsahuje najmä základnú charakteristiku zámeru na vyhlásenie ochrany, miesto

jeho realizácie. Ak je dotknutý väčší počet vlastníkov pozemkov alebo ak ich pobyt nie je známy, možno oznámenie zámeru doručiť verejnou vyhláškou.

Obec je povinná do 15 dní od doručenia oznámenia zámeru informovať o ňom verejnosť vo svojom územnom obvode a umožniť nahliadnuť doň na obvyklom mieste, najmä na úradnej tabuli, najmenej po dobu 15 dní.

Vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy má právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia podať k nemu písomné pripomienky orgánu ochrany prírody.

Orgán ochrany prírody je povinný najneskôr do 30 dní pripomienky prerokovať s tým, kto ich podal (§ 50 ods. 2, 3, 4 zákona č. 543/2002 Z. z.)

Podľa § 104 ods. 28 zákona č. 543/2002 Z. z. vláda do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tohto zákona vydá nariadenie, ktorým vyhlási zóny Tatranského národného parku.

Súdny dvor Európskej únie rozsudkom C-240/09 zo dňa 08. 03. 2011 rozhodol, že „Článok 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 nemá priamy účinok v práve Únie. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi článku 9 ods. 3 tohto dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom Únie...“

Vyhlasovanie jednotlivých zón a podzón chránených území vrátane stupňov ochrany, podrobnosti o ich územnej ochrane a vymedzení hraníc ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom orgán oprávnený podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Podľa § 19 ods. 1 uvedeného zákona národný park vyhlasuje vláda Slovenskej republiky nariadením. Samotný proces vyhlasovania národného parku alebo zón má viacero štádií, na ktorých sa môžu zúčastniť jednotlivé subjekty.

V ustanovení § 50 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. má vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia podať k nemu písomné

pripomienky orgánu ochrany prírody. V tomto ustanovení je taxatívne stanovený okruh aktívne legitimovaných osôb oprávnených pripomienkovať predmetný zámer. Samotné informovanie verejnosti zabezpečuje príslušná obec, ktorá je podľa § 50 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. povinná do 15 dní od doručenia oznámenia zámeru informovať o ňom verejnosť vo svojom územnom obvode a umožniť nahliadnuť doň na obvyklom mieste. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že táto povinnosť bola riadne splnená.

Pripomienky verejnosti môže obec uplatniť v pripomienkovom režime v súlade s § 50 ods. 3, 4 zákona č. 543/2002 Z. z. V uvedenom zákone nie je upravené právo verejnosti priamo podávať pripomienky k zámeru a to i z dôvodu, že tento je svojou povahou len podkladom pre vypracovanie návrhu vyhlasovacieho predpisu, ktorým je nariadenie vlády Slovenskej republiky. Verejnosť teda uplatňuje pripomienky k návrhu tohto všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa ustanovujú zóny Tatranského národného parku v rámci pripomienkového konania, vychádzajúc pritom z čl. 21 v spojení s čl. 9 a 10 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (ďalej len SR) schválených uznesením vlády SR z 08. apríla 1997 č. 241 v znení platnom a účinnom v rozhodujúcom čase.

Pripomienku verejnosti je následne predkladateľ návrhu povinný ohodnotiť a jej prípadné neakceptovanie odôvodniť v rámci vyhodnotenia pripomienkového konania. Zavedeného je zrejme, že verejnosť má možnosť uplatniť svoje pripomienky k návrhu všeobecne záväzného právneho predpisu, čo znamená, že má takmer rovnaké postavenie ako majú pripomienkujúce orgány.

Krajský úrad životného prostredia akceptoval aj podávanie pripomienok verejnosti, ktorej pripomienky boli prerokované písomne, a to zverejnením oznámenia o vyhodnotení jej pripomienok na úradných tabuliach.

Do vyhodnotenia pripomienok podaných fyzickými a právnickými osobami k Zámeru bolo možné nahliadnuť na Krajskom úrade životného prostredia v P. a v Ž. a na obecných úradoch obcí dotknutých zámerom zonácie Tatranského národného parku. Verejnosti teda bola daná možnosť pripomienkovania Zámeru, a preto ani žalobca nebol ukrátený na svojich právach, resp. oprávnených záujmoch. Tento postup bol v súlade s čl. 8 písm. c) Aarhuského dohovoru.

Krajský úrad životného prostredia v Ž. v procese pripomienkovania Zámeru akceptoval podávanie pripomienok verejnosti. Ako vyplýva z obsahu administratívneho

spisu obsahovo totožné námietky podalo viac ako 850 fyzických alebo právnických osôb. Správne orgány prerokovali predmetné obsahovo totožné námietky, ktorých neakceptovanie bolo písomne odôvodnené. Preto sa nie je možné stotožniť so záverom krajského súdu, že správne orgány svojím prístupom neumožnili žalobcovi prístup k legislatívnym zámerom vzťahujúcich sa k Zámeru.

Verejnosti bola daná možnosť pripomienkovania Zámeru, ktorej pripomienky boli aj prerokované, a preto žalobca postupom -správnych orgánov oboch stupňov nebol ukrátený na svojich právach a oprávnených záujmoch.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že žalovaný rozhodol v súlade so zákonom, a preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. a § 220 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/345/2010-57 zo dňa 17. 02. 2012 zmenil tak, že žalobu zamietol. Zároveň poukazuje i na obdobnú vec vedenú na Najvyššom súde Slovenskej republiky, ktorú odvolací súd rozhodol dňa 26. 01. 2012 rozsudkom sp. zn. 5 Sžp/26/2011, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu. Uvedenou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým žalobcovi nebolo priznané postavenie účastníka konania vo veci konania o pripomienkach žalobcu k dokumentu č. 2010/00351/Dur: „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 2 a § 246c ods. 3 O. s. p. s poukazom na § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal v konaní úspech, náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania nepriznal.»

20. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd ústavne súladným spôsobom interpretoval a aplikoval relevantné ustanovenia zákona o ochrane prírody (najmä § 50), keď sa nestotožnil s názorom sťažovateľa a vyslovil, že z uvedených ustanovení nemožno odvodzovať povinnosť orgánu ochrany prírody prerokovať pripomienky kohokoľvek, kto ich podal, pretože je potrebné ustanovenie § 50 ods. 4 vnímať v kontexte s predchádzajúcim odsekom 3 toho istého ustanovenia, ktorý jednoznačne vymedzuje okruh oprávnených osôb, ktoré majú právo pripomienky podať. Vzhľadom na to, že sťažovateľ

nepatriť do okruhu oprávnených osôb, krajský úrad nebol povinný prorokovať s ním jeho pripomienky.

21. Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

22. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

23. Ústavný súd v závere poznamenáva, že dôvody rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu najvyšší súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

24. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru). S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (a tiež aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.B K namietanému porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu

25. Sťažovateľ je tiež toho názoru, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom porušil jeho právo podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru.

26. Nadväzujúc na zistenia a závery uvedené v bodoch 19 (prvý odsek), 20 až 24 ústavný súd konštatuje neexistenciu príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením čl. 8 Aarhuského dohovoru a právnymi názormi a závermi najvyššieho súdu vyjadrenými v jeho rozsudku sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012. Z uvedeného dôvodu sťažovateľovu sťažnosť aj v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2013